

BRE BANK SA

Centrum Analiz
Społeczno-Ekonomicznych

◀ Sektor bankowy w Europie. Co zmienił kryzys? ▶

Warszawa, 16 maja 2013 r

Hazard moralny w dzisiejszej bankowości

Leszek Pawłowicz
Gdańska Akademia Bankowa

facebook®

LEHMAN BROTHERS

ARTHUR
ANDERSEN

STANDARD
& POOR'S

← 22-51
WALL ST

MOODY'S

BEAR
STEARNS

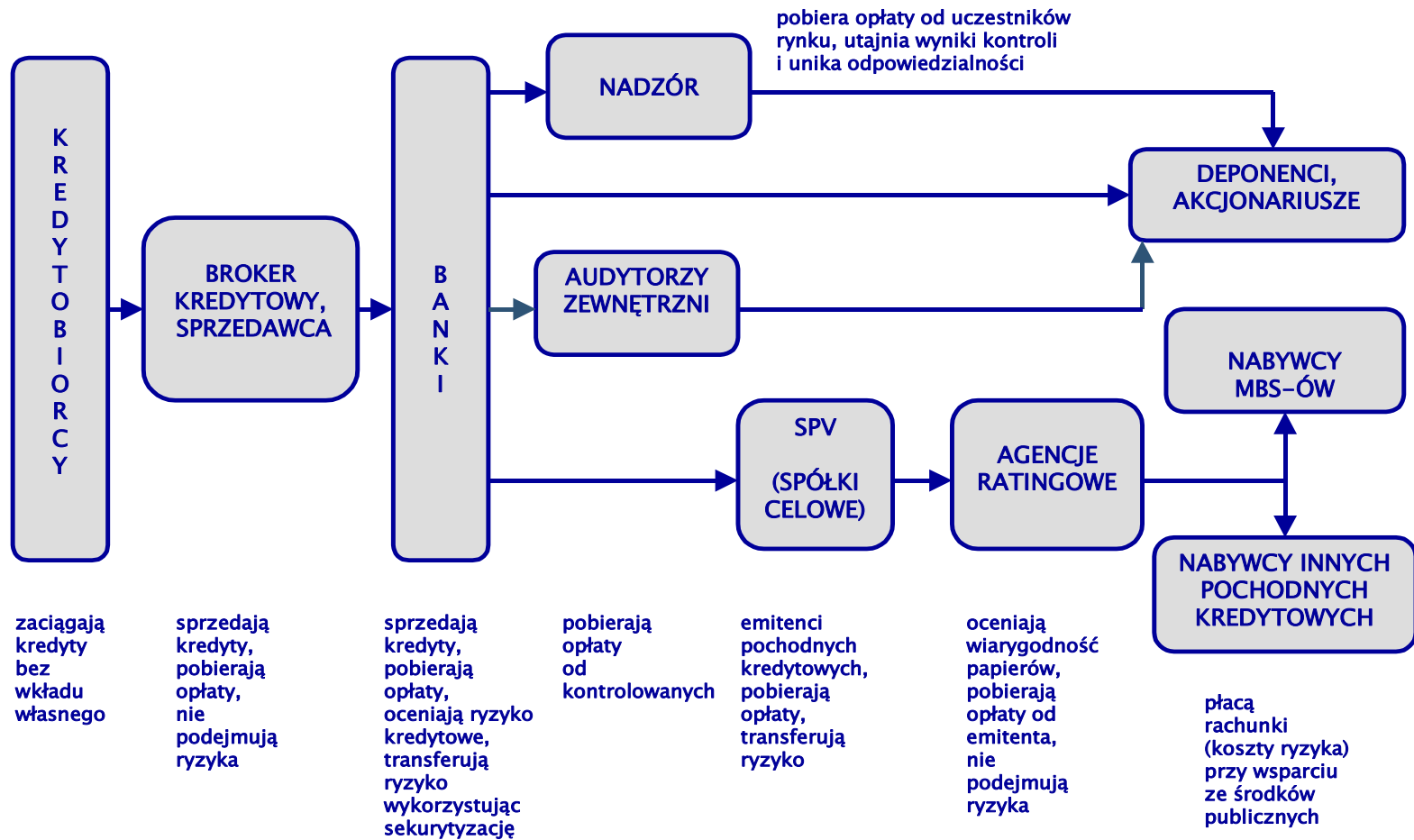
Źródło: Attila Szalay-Berzeviczy, *The crisis of credibility and confidence*, prezentacja podczas Forum Zarządzania Aktywami, Warszawa 14 września 2012

Hazard moralny \approx pokusa nadużycia

(ang. moral hazard)

- **ludzie lub instytucje nie ponoszą konsekwencji swoich działań**
- **stymuluje działania mniej ostrożne, ponieważ ryzyko ponosi ktoś inny**

Łańcuch hazardu moralnego w banku komercyjnym

Niektórzy hazardziści

- instytucje finansowe -> *too big to fail*
- politycy populiści
- banki centralne
- twórcy piramid

Hazard wbudowany w system

bankrutujące banki wspierane są przez

bankrutujące kraje, które zadłużają się

w bankrutujących bankach, które dotuje

Europejski Bank Centralny

Kto przejmie ryzyko?

INFLATION HAS A HISTORY...

- **Romans were the first to take advantage of the inflation during the Punic Wars (264 BC to 146 BC). The gold content of the coins were reduced gradually. Augustus Cesar (BC 63- AD 14) had to reform the financial system afterwards.**
- **China faced a massive inflation when paper money was introduced instead of copper in the 7th.**
- **The Spanish created massive inflation in the 16th century in Europe to reduce their debt when more and more silver was brought back to the old continent from America.**
- **Massive inflation in France brought Napoleon in power.**
- **Hyperinflation in Germany in 1923 and in Hungary after World War II.**

Źródło: Attila Szalay-Berzeviczy, *The crisis of credibility and confidence*, prezentacja podczas Forum Zarządzania Aktywami, Warszawa 14 września 2012

Filary wiarygodności systemu

- **agencje ratingowe – opłacane przez emitentów**
- **audytorzy – opłacani przez kontrolowanych, których są często doradcami**
- **nadzór finansowy – utajniający oceny**

Środki zaradcze

- **likwidacja źródeł kryzysu czy ucieczka do przodu**
- **Unia bankowa a ryzyko przeniesienia hazardu moralnego ze szczebla narodowego na europejski**

Przykre następstwa zdarzeń

BRE BANK SA

Centrum Analiz
Społeczno-Ekonomicznych

Dziękuję za uwagę

